

The Information Society: the Economy Intellectualization

Oles Tytenko

Vadym Hetman Kyiv National Economic University,
UKRAINE, Kyiv region, Irpin, Sadova street 47, 63,
E-mail: Tytenko@gmail.com

The analysis of the latest researches and the information society in the globalization conditions and the economy intellectualization of modern state is given in this article.

The characteristics and the intellectual economy features, "the economy based on knowledge" for the strategy of the development in the modern global world formation are opened up.

The work deals with theoretical research and practical issues of the development and effective use of intellectual potential in order to provide sustainable social and economical development of countries.

The essence and the core of the category set of intellectual economy, which is connected with the concept determination, such as "innovational potential", "people's potential", "intellectual capital", "innovation production", "intellectual activity" are enlightened as well as its role in international economic development. The research paper concentrates on the theoretical approaches evolution of the intellectualization process and its role in modern society transformation.

In the context of globalization, more than ever, increasing the redistribution of the intellectual and the professional resources and the accumulation of professional intellect, that "the world knew" that determine the pace of development of countries emerging the global order parameter. Therefore, the intellectual development of society in the context of globalization is a key of condition for new perspectives in the development and expansion of its vital interests by attracting capital.

The effective state support instruments for the economy intellectualization development are determined in present research.

The work evaluates the level of intellectual resources development in Ukraine it is also disclose the major problems arising during its usage.

The main concerns of the present work were to recommend the effective state policy directed to improvement of intellectual resources use of a country.

Інформаційне суспільство: інтелектуалізація економіки

Олесь Титенко

Київський національний університет ім. Вадима Гетьмана,
УКРАЇНА, Київська область, м.Ірпін, вул.Садова, 47, кв. 63,
E-mail: Tytenko@gmail.com

Проаналізовано останні дослідження інформаційного суспільства та інтелектуалізації економіки в сучасних умовах; розкрито стан інтелектуалізації вітчизняного суспільства, а також визначається понятійно-категоріальний апарат інтелектуалізації економіки.

Ключові слова – інформаційне суспільство, інтелектуалізація економіки, інтелектуальний потенціал, інтелектуальний капітал, людський капітал

I. Вступ

Генезис нового типу суспільства в розвинених країнах на рубежі ХХ-ХХІ ст., що називався спочатку постіндустріальним (найбільш модний термін кінця 60-х - початку 80-х), а потім інформаційним (з безліччю різновидів: суспільство професіоналів, знань і т. п.) став майже загально визнаним. Риси цієї нової реальності добре відомі і тиражуються в тисячах робіт. Дослідження цих нових реалій в масовому масштабі розгортаються на Заході протягом останніх 30-40 років. У нашій Батьківщині вони є досить інтенсивні з початку 90-х років (у зв'язку з пошуками вільного всебічного розвитку особистості, культури, НТР), а потім в останні роки у зв'язку з відродженням ідей слов'янофільства або як реакція на численні західні роботи.

II. Основна частина

У сучасних умовах розуміння інформаційної революції у сфері інтелектуалізації економіки повинно полягати у тому, що інформаційні технології змінюють не сам вид діяльності, а їхню технологічну здатність використовувати як пряму продуктивну силу те, що відрізняє людину від інших біологічних істот – здатність обробляти та розуміти символи, генеруючи нове знання. Такі зміни структури сучасної економіки розглядаються сьогодні як глобальне структурне зрушення, що ознаменувало перехід від "матеріальної" до "інформаційної" економіки, економіки, що ґрунтується на знаннях та інформації і є матеріальною основою створення інформаційного суспільства.

"Інформаційне суспільство" - це цивілізація, в основі розвитку та існування якої лежить особлива нематеріальна субстанція, умовно іменована "інформацією", що володіє властивістю взаємодії як з духовним, так і з матеріальним світом людини. Остання властивість особливо важливо для розуміння сутності нового суспільства, бо, з одного боку, інформація формує матеріальне середовище життя людини, виступаючи в ролі інноваційних технологій, комп'ютерних програм, телекомунікаційних протоколів і т.п., а з іншого, служить основним засобом

міжособистісних взаємин, постійно виникаючи, видозмінюючись і трансформуючись у процесі переходу від однієї людини до іншої. Таким чином інформація одночасно визначає і соціо-культурне життя людини і його матеріальне буття. У цьому і полягає принципова новизна прийдешнього суспільства [2,28].

Акценти інноваційності повинні виходити на перший план і, таким чином, сприяти налагодженню інноваційного бізнесу та міжнародної співпраці в галузі наукоємких дисциплін, реалізуючи проекти з розвитку і вдосконаленню інформаційного суспільства. В вітчизняних дослідженнях нині за об'єктивними і суб'єктивними ознаками науково обґрунтовується вагомість наукової сфери як складової соціально-економічної проблеми. Криза науки об'єктивно полягає у сучасній деградації традиційних наукових напрямів і шкіл, коли втрачається здатність продукувати справді нові знання, відкриті світовому загалу (що передбачається концепцією інформаційного суспільства).

Отже, особливість інтелектуальної економіки полягає в тому, що її головний ресурс – мудрість, знання, інформація, на відміну від всіх інших ресурсів, не характеризується ні скінченністю, ні споживчими якостями в їхньому традиційному розумінні. Основною умовою, що лімітує залучення до доступного ресурсу, є специфічні якості самої людини – наявність або відсутність здатності до інтелектуальної активності як форми нагромадження, переробки та генерації нових знань. Інакше кажучи, доступність знань аж ніяк не означає доступність володіння ними.

За даними передових світових досліджень у розвитку суспільства відзначається постійне зростання ролі знань як головного чинника фінансової стабільності. Наукові розробки нині визначають економічний і соціальний стан суспільства, що актуалізує розвиток “менеджменту знань”, застосування „інтелектуальних компаній”, спрямованих на становлення суспільства сталого розвитку, оскільки на перший план виходять боротьба з масовою бідністю, економічною відсталістю, етнічними конфліктами, тероризмом і злочинністю, вирішення екологічних проблем.

Цілісність і фундаментальність освіти за принципово нового сприйняття картини світу та ролі науки на рубежі віків в умовах глобалізації повинні ґрунтуватися на пріоритетах часу, відповідальності держави, потужній законодавчій базі, звітності та контрольованості, інтеграції науки і вищої школи, інструментальній базі, структурній підтримці науки, інформаційному забезпеченні наукової та освітньої галузей.

Підвищення рівня інтелектуалізації працівників – вимога, що сьогодні детермінована етапом глобалізації. Знання і професійна підготовка є важливими чинниками конкурентної боротьби. У провідних країнах світу, які надають повноцінну освіту і можливості для навчання упродовж всього життя, відмі-

чається вищий життєвий рівень. Змінюються умови праці, вимоги до конкурентно-спроможності; критерії оцінки професійної праці.

Отже, умови існування людства у ХХІ ст. потребують переходу до нової стратегії суспільства – до інтелектуалізації економіки на основі широко-масштабного використання знань і інформації як стратегічних ресурсів розвитку суспільства. Золотим фондом держави є високоінтелектуальні ресурси, готові до вимог часу, динамізму та здатності до нового типу мислення. Освіта, наука і знання є першоосновою для формування людини та перетворюють її на особистість. Майбутнє держави залежить від покоління освічених випускників. Освіта і наука повинні бути пріоритетними та займати в державі найважливіше місце. Культ навчання повинен бути пріоритетним, щоб стати великою, розумною, культурною та високоорганізованою нацією, щоб набути статус освіченої країни світу.

Висновок

На сучасному етапі розвитку країн світу відбувається прискорення процесу інтелектуалізації, що означає становлення і впровадження якісно нового етапу економіки – інтелектуальної. На відміну від індустріальної економіки, в якій параметри економічного зростання визначалися переважно матеріально-речовими показниками, на сьогодні вирішальним чинником суспільного прогресу виступає якість людських ресурсів та їх інтелектуальна діяльність. Інтелектуалізація економіки прямо пропорційно залежить від розвитку інноваційного та людського потенціалів, які характеризують економічний ресурс, сприяють росту внутрішнього валового продукту у поєднанні з науково-технічним прогресом. Інтелектуальні ресурси безпосередньо визначають параметри економічного зростання країни, створюють основу для інноваційного розвитку та формування інтелектуальної економіки, що приходить на зміну індустріальній економіці.

Нагальною задачею розвитку нашої держави, в ряді інших заходів, повинно бути запровадження інтелектуалізації економіки, забезпечення створення інноваційного капіталу та інноваційного виробництва.

Література

- [1] Воронкова В.Г. Формування інноваційного управлінського потенціалу в контексті соціального простору міста // Збірник наукових праць ДонДУУ: “Соціологія управління”. Серія “Спеціальні та галузеві соціології” Т. VIII. Вип. 3 (80). – Донецьк: ДонДУУ, 2007. – 432 с. – С. 391–397.
- [2] Бузгалин А.В. “Постиндустріальное общество” – тупиковая ветвь социального развития // Вопросы философии. – 2002. - № 5. – С. 26-43